

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
SESSION DE 1936-1937.	N° 116		ZITTINGSJAAR 1936-1937.
	SÉANCE du 9 Février 1937	VERGADERING van 9 Februari 1937	

PROJET DE LOI

étendant la loi sur la journée de huit heures au personnel d'infirmierie des établissements hospitaliers publics et privés ainsi que des cliniques.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'attention du Gouvernement a été attirée sur les prestations vraiment excessives auxquelles est astreint le personnel dans un certain nombre d'établissements hospitaliers.

Ces abus ne portent pas seulement atteinte aux intérêts du personnel, mais encore compromettent la guérison des malades confiés à leurs soins.

Ils peuvent aussi en quelque mesure, engendrer du chômage, alors que l'organisation rationnelle adoptée dans d'autres établissements hospitaliers met en lumière la parfaite possibilité d'embaucher de la main-d'œuvre supplémentaire à l'effet d'éviter ces prestations exagérées.

C'est dans ces conditions que le Gouvernement croit devoir soumettre à l'approbation des Chambres législatives un projet de loi destiné à étendre à toutes les catégories du personnel d'infirmierie, *appointé, salarié ou lié par un contrat d'emploi*, des établissements hospitaliers, publics et privés, ainsi que des cliniques, sanatoriums, preventoria, maisons de santé et toutes autres institutions de l'espèce, la réglementation légale de la durée du travail, telle qu'elle résulte pour l'industrie et le commerce, de la loi du 14 juin 1921 sur la journée de huit heures et la semaine de quarante-huit heures et de ses arrêtés d'application.

Les dispositions nouvelles ne s'appliqueraient donc pas à une entreprise hospitalière de caractère purement familial : tel le cas d'un médecin qui aurait une petite clinique où seules sa femme et ses filles feraient office d'infirmières. Il en serait de même d'un établissement tenu par une coopérative d'infirmières où les membres auraient qualité, non d'employés, mais d'associés

WETSONTWERP

tot uitbreiding van de wet betreffende den achturedag tot het infirmeriepersoneel van de openbare en private verplegingsgestichten alsmede van de klinieken.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

De aandacht van de Regeering werd gevestigd op de werkelijk al te zware prestaties, die het personeel van een zeker aantal verplegingsgestichten genoodzaakt is te vervullen.

Deze misbruiken berokkenen niet alleen nadeel aan de belangen van het personeel, maar brengen ook de genezing in gevaar van de aan hun zorgen toevertrouwde zieken.

Zij kunnen ook eenigermate werkloosheid teweegbrengen, terwijl de rationeele organisatie, in andere verplegingsgestichten aangenomen, van de volstrekte mogelijkheid heeft laten blijken bijkomende arbeidskrachten aan te werven ten einde bedoelde overdreven prestaties te voorkomen.

't Is onder deze voorwaarden dat de Regeering van meening is aan de Wetgevende Kamers een wetsontwerp te moeten voorleggen, bestemd om tot al de categorieën van *bezoldigd, loontrekkend of door een dienstcontract verbonden* infirmeriepersoneel, van de openbare en private verplegingsgestichten, alsmede van de klinieken, sanatoria, preventoria, ziekeninrichtingen en allerhande soortgelijke instellingen de wettelijke reglementeering van den achturedag uit te breiden, zooals deze voor de nijverheid en den handel uit de wet van 14 Juni 1921 tot invoering van den achturedag en van de acht-en-veertigurenweek en uit de toepassingsbesluiten er van voortvloeit.

De nieuwe bepalingen zouden dus niet toepasselijk zijn op een verplegingsonderneming, die enkel door familie wordt bediend : zooals het geval van een dokter, die een kleine kliniek zou hebben, waar alleen zijn vrouw en zijn dochters dienst van ziekenverpleegsters zouden doen. Hetzelfde zou gelden voor een verplegingsgesticht bediend door een cooperatievereeniging van ziekenverpleegsters waar de leden van het personeel niet in hoedanigheid van bedienden maar van vennooten werkzaam zouden zijn.

De même, les règles édictées par le projet ne s'appliquent pas au travail bénévole, aux activités inspirées par une pensée purement humanitaire ou charitable et dont aucune rémunération ni part bénéficiaire ne constitue la condition ou la mesure. Tel est généralement le cas de personnes faisant partie d'une congrégation religieuse hospitalière.

Il est à remarquer que l'extension de la loi instituant la journée de huit heures à une branche d'entreprise, entraîne *ipso facto* l'application, aux mêmes établissements, de la loi sur le travail des femmes et des enfants et, notamment, de son article 7 qui pose le principe de l'interdiction du travail de nuit des femmes entre 10 heures du soir et 5 heures du matin.

Cette dernière règle ne peut évidemment se concilier avec les nécessités des établissements cités ci-dessus où les soins aux malades sont assurés par des infirmières travaillant par équipes successives. C'est pourquoi l'article 3 du projet ci-annexé déroge au principe de l'interdiction du travail de nuit des femmes lorsque celles-ci assurent, par équipes successives, les soins que les malades requièrent la nuit comme le jour.

Nous avons la conviction que la réforme proposée, bien que limitée à un domaine très spécial, allégera la tâche de personnes, qu'un manque d'organisation rationnelle soumet à des fatigues incompatibles avec l'accomplissement de leurs délicates fonctions, tout en élargissant les cadres d'une profession susceptible d'offrir de nouveaux débouchés au travail féminin.

Le Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale,
A. DELATTRE.

Le Ministre de la Santé publique,
ÉM. VANDERVELDE.

PROJET DE LOI

LÉOPOLD III, ROI DES BELGES,
A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Nos Ministres du Travail et de la Prévoyance Sociale et de la Santé Publique;

Vu l'avis unanime du Conseil Supérieur d'Hygiène,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale et Notre Ministre de la Santé Publique pré-

Evenzoo, zijn de bij het ontwerp uitgevaardigde regels niet toepasselijk op het wetwillendheidshalve verricht werk, op de werkzaamheid door een louter humanitaire of liefdadige betrachting ingegeven en waarvoor noch bezoldiging noch winstaandeel als voorwaarde of als vereischte wordt gesteld. Zulks is in 't algemeen het geval van personen, die van een geestelijke verplegingsvereniging deel uitmaken.

Er valt op te merken dat, ingevolge de uitbreiding van de wet, waarbij de achturedag wordt ingevoerd, tot een bedrijfstak, *ipso facto*, op dezelfde instellingen, de bepalingen van de wet betreffende den arbeid van de vrouwen en kinderen en, namelijk, van haar artikel 7, waarbij het beginsel wordt vastgesteld dat de nachtarbeid voor de vrouwen tusschen 10 uur 's avonds en 5 uur 's morgens verboden is, dienen toegepast.

Laatstvermelde regel kan natuurlijk niet in overeenstemming worden gebracht met de noodzakelijkheid van bovenopgegeven inrichtingen, waarin het verleen van de zorgen aan de zieken door ziekenverpleegsters worden verzekerd, die met wisselploegen werken. 't Is om deze reden dat artikel 3 van bijgaand ontwerp afwijkt van het verbodsbeginsel, wat het nachtwerk van de vrouwen betreft, wanneer deze door wisselploegen de zorgen verzekeren, die de zieken zoowel 's nachts als over dag vergen.

Wij zijn er van overtuigd dat de voorgestelde hervorming, niettegenstaande tot een heel speciaal domein beperkt, de taak zal verzachten van personen, die ingevolge een gebrek van rationeele organisatie met een vermoeidheid hebben af te rekenen onverenigbaar met de vervulling hunner kiesche functies, terwijl zij de kaders zal verruimen van een beroep dat voor den vrouwenarbeid nieuwe uitwegen kan verzekeren.

De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg,
A. DELATTRE.

De Minister van Volksgezondheid,
ÉM. VANDERVELDE.

WETSONTWERP

LÉOPOLD III, KONING DER BELGEN,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Ministers van Arbeid en Sociale Voorzorg en van Volksgezondheid;

Gelet op het eenparig advies van den Hoogen Gezondheidsraad,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Onze Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg en Onze Minister van Volksgezondheid zullen, in Onzen

senteront, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

Les dispositions de la loi du 14 juin 1921, instituant la journée de 8 heures et la semaine de 48 heures sont rendues applicables à l'ensemble du personnel *rémunéré occupé en vertu d'un contrat de travail* ou d'emploi dans les hôpitaux, cliniques et tous autres établissements de santé analogues, publics et privés, y compris les infirmiers et infirmières.

Art. 2.

Indépendamment des divers régimes de travail résultant de l'application de la loi susdite, les exploitants de ces établissements auront la faculté de répartir inégalement, sur les sept jours de la semaine, les 48 heures de travail hebdomadaire des infirmiers et infirmières.

Art. 3.

Par dérogation aux dispositions de l'article 7 de la loi sur le travail des femmes et des enfants, qui devient applicable aux établissements susvisés, le principe de l'interdiction du travail de nuit des femmes ne s'étendra pas aux infirmières travaillant par équipes successivement et soumises, dès lors, au régime spécial prévu par le 11° de l'article 8 de la loi précitée du 14 juin 1921.

Donné à Bruxelles, le 21 décembre 1936.

naam, bij de Wetgevende Kamers, het wetsontwerp indienen waarvan de inhoud volgt :

Artikel één.

De bepalingen van de wet van 14 Juni 1921 tot invoering van den achturedag en van de acht-en-veertigurenweek worden toepasselijk gemaakt op heel het *bezoldigd personeel, in uitvoering van een arbeids- of bediendencontract*, werkzaam in hospita-len, klinieken en alle andere openbare en private soortgelijke gezondheidsinrichtingen, met inbegrip van ziekenverplegers en ziekenverpleegsters.

Art. 2.

Buiten de verschillende arbeidsstelsels, die uit de toepassing van bovenvermelde wet voortspruiten, zullen de exploitanten van vermelde inrichtingen het recht hebben op ongelijke wijze om de zeven dagen van de week de 48 uren van wekelijkschen arbeid van de ziekenverplegers en ziekenverpleegsters om te slaan.

Art. 3.

Bij afwijking van de bepalingen van artikel 7 van de wet betreffende den arbeid van de vrouwen en kinderen, dat op bovenvermelde inrichtingen toepasselijk wordt, zal het verbodsbeginsel, wat den nacht-arbeid van de vrouwen betreft, zich niet uitbreiden tot de ziekenverpleegsters die met wisselploegen werken en die, dienvolgens, aan het speciaal stelsel voorzien bij 11° van artikel 8 van voormelde wet dd. 14 Juni 1921 zijn onderworpen.

Gegeven te Brussel, den 21e December 1936.

LÉOPOLD

PAR LE ROI :

Le Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale,

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg,

A. DELATTRE.

Le Ministre de la Santé Publique,

De Minister van Volksgezondheid,

Ém. VANDERVELDE.